

om indkaldelsen af en nedrustningskonference, i hvilken Sovjetunionen, USA, Storbritannien, Frankrig og Indien skulle tage del.

Endelig blev der stillet forslag om en udvidelse af medlemstallet i nedrustningskommissionen og dens underudvalg samt om indkaldelse af plenarforsamlingen til en særlig samling, under hvilken man udelukkende skulle drøfte nedrustningsspørgsmålet.

Den *britiske* delegerede, minister Allan Noble, understregede indledningsvis, at nedrustning forudsætter tillid. Det var hans opfattelse, at der siden midten af 1955 var sket visse fremskridt i nedrustningsdrøftelserne: for det første var der nu enighed om, til hvilken størrelse stormagternes væbnede styrker skulle reduceres i den første fase af en nedrustningsplan. For det andet var der sket fremskridt mod en forståelse af målene for en nedrustning af kernevåben. I denne forbindelse anmodede den britiske delegerede den sovjetiske repræsentant om at udbyde, hvilken grad af effektiv kontrol der efter dennes opfattelse kunne tilvejebringes, idet han fandt en uoverensstemmelse mellem Sovjetunionens forslag af 17. november 1956 om tilintetgørelse af samtlige lagre af kernevåben og samme magts forslag af 10. maj 1955, hvorefter der skulle bestå muligheder for hemmelig fremstilling af atomvåben, som unddrog sig international kontrol. Endelig så det nu ud, som om Sovjetregeringen havde anerkendt, at ingen nedrustningsaftale ville være noget værd uden et effektivt internationalt kontrolsystem. Med hensyn til inspektion fra luften var det usikkert, hvad der mentes med, at Sovjetunionen „var rede til at undersøge spørgsmålet“ på en geografisk begrænset basis, ligesom man kunne spørge, om en begrænset adgang til inspektion fra luften med tiden ville føre til en verdensomfattende anvendelse af dette kontrolmiddel.

Den britiske delegerede tilsagde sin støtte til gennemførelsen af en begrænset nedrustning, som han fandt at der var mest stemning for som første skridt. Han opstillede to forudsætninger for en sådan nedrustning:

1. at selv en partiel nedrustningsplan blev ledsaget af et effektivt kontrolsystem,

2. at man ikke forventede, at staterne,

42 Udvalgenes betænkninger m. m.

hvis en sådan plan tænktes iværksat snarest, skulle berøve sig selv de våben, der var bedst egnede til at afskrække aggressorer.

Minister Noble vendte sig endelig til de opgaver, som han mente nedrustningskommissionens underudvalg skulle tage op i indværende år. Svarende til nedskæringen af de væbnede styrker burde man drøfte en nedrustning af konventionelle våben samt undersøge problemerne omkring interkontinentale raketter og u-både med stor aktionsradius. Endvidere burde underudvalget give fortrinsret til et forsøg på en løsning af kontrolspørgsmålet, undersøge, om der kunne tilvejebringes enighed om en begrænsning af atom- og brintbombeforsøgene enten inden for eller uden for rammerne af en omfattende nedrustningsplan, samt undersøge disse forsøgs indvirkning på sundhedstilstanden.

Den *jugoslaviske* delegerede anbefalede, at man indledningsvis indgik en partiel aftale om det, der allerede var enighed om, uden at man forsøgte at gå videre end den aktuelle internationale situation muliggjorde. En sådan overenskomst ville have en gunstig indflydelse på det verdenspolitiske klima og derigennem forberede vejen for yderligere skridt mod en almindelig nedrustning.

Den *japanske* repræsentant så helst, at man straks kunne forbyde produktion og brug af kernevåben, men måtte erkende, at dette ikke i øjeblikket lod sig gøre, fordi man ikke var enedes om et effektivt kontrolsystem og heller ikke besad en videnskabelig metode til på anden måde at konstatere eksistensen af atomvåben. Han henstillede følgelig, at FN udfoldede de kraftigste anstrengelser for at opmuntre og fremme det videnskabelige forskningsarbejde på dette felt. Den japanske repræsentant mente, at det ikke kunne nytte at nedruste konventionelle våben, medmindre man samtidig forbød atomvåben.

Med hensyn til forsøg med kernevåben forstod han, at et øjeblikkeligt forbud mod sådanne eksperimenter ikke havde fået tilslutning, fordi dette forudsatte et samtidigt forbud mod produktion og brug af atomvåben. Han stillede sig noget skeptisk over for meddelelserne om, at atomforsøgene ikke frembød nogen fare for menneskehedens sundhed, og henstillede derfor indtrængende,